



5 พฤศจิกายน 2557



บทความ

100 ปีการประปาไทย บริการด้วยใจเพื่อประชาชน

“100ปี การประปาไทย” เผลอแป๊บเดียวประเทศไทยเรามีน้ำประปาใช้กันมาถึง 100 ปีแล้ว หากจะเล่าถึงจุดเริ่มต้นคงต้องย้อนกลับไปในปี ร.5 ท่านทรงห่วงใยสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน เนื่องจากมีประชาชนเสียชีวิตด้วยโรคภัยไข้เจ็บที่เกิดจากการดื่มน้ำที่ไม่สะอาด จึงได้ทรงประกาศตั้งกรมสุขาภิบาลขึ้น และเรียกน้ำที่ผ่านกระบวนการกรองจนสะอาดแล้วว่า “ประปา” ซึ่งเป็นคำใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงคิดขึ้นมาเอง โดยมาจากคำสันสกฤตที่ว่า “ปรป” ที่แปลว่า “ที่เก็บน้ำ” ต่อมารัชกาลที่ 6 ทรงเปิด “การประปากรุงเทพฯ” อย่างเป็นทางการ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการประปาไทยอย่างแท้จริง ก่อเกิดการผลิตน้ำประปาในพื้นที่ต่างๆ และพัฒนาจนกลายมาเป็นการประปานครหลวงอย่างทุกวันนี้ ซึ่งการประปาไทยจะมีอายุครบ 100 ปี ในวันที่ 14 พฤศจิกายน นี้



ส่วนการประปานครหลวง (กปน.) นั้น ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2510 สมัยรัฐบาล จอมพลถนอม กิตติขจร ได้มีการตราพระราชบัญญัติการประปานครหลวง (กปน.) พ.ศ. 2510 โดยรวมเอากิจการประปา 4 แห่งเข้าด้วยกัน ได้แก่ การประปากรุงเทพฯ การประปาเทศบาลธนบุรี การประปาเทศบาลสมุทรปราการ และการประปานครบุรี มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจบริหารงานตามระบบราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่จัดหาและบริการน้ำสะอาด สำหรับการบริโภคและอุปโภค ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล มีโรงงานผลิตน้ำประปา

4 แห่ง คือ โรงงานผลิตน้ำสามเสน โรงงานผลิตน้ำธนบุรี โรงงานผลิตน้ำบางเขน และ โรงงานผลิตน้ำมหาสวัสดิ์ ผลิตและส่งจ่ายน้ำประปาที่ได้มาตรฐานน้ำดื่มองค์การอนามัยโลกวันละ 5.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ให้แก่ประชาชนกว่า 10 ล้านคน โดยมีสำนักงานประปาสาขาอีก 18 แห่ง คอยให้บริการและอำนวยความสะดวกในการติดต่อด้านต่างๆ แก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ กปน.

การให้บริการประปาในอดีตก่อนปี 2510 ที่จะเป็น
กปน. นั้น ได้มีการติดตั้งก๊อกน้ำสาธารณะไว้ตาม
ริมถนนในชุมชนต่างๆ เพื่อให้ชาวบ้านที่ไม่ได้ต่อน้ำประปาใช้
สามารถนำภาชนะมารองน้ำประปาไปใช้ที่บ้านได้โดยไม่เสีย
ค่าใช้จ่าย เวลาเปิดน้ำจะต้องดึงแกนทองเหลืองที่หัวก๊อกขึ้นมา
น้ำประปาก็จะไหลออกมา ซึ่งเป็นที่มาของชื่อเรียกก๊อกน้ำ
สาธารณะนี้ว่า “โซดาดึง” น้ำจากก๊อกนี้ไม่เคยหยุดไหล เพราะมี



ชาวบ้านต่อแถวรองน้ำอยู่ตลอดเวลา ถึงขนาดแย่งน้ำกันก็มี นอกจากนี้อาชีพหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นพร้อมๆ กับการมี
น้ำประปาใช้ คือ อาชีพรับจ้างหาน้ำ คนที่ใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นพวกคนรวยในสมัยนั้น ซึ่งภายหลังเมื่อ
บ้านเมืองเจริญขึ้น ได้มีการวางท่อประปาไปยังทุกครัวเรือน ก๊อกน้ำสาธารณะก็เริ่มหมดไป



การให้บริการประปาของ กปน. ได้มีการพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง โดยมีการเร่งรัดวางท่อประปาให้ครอบคลุมพื้นที่
ให้บริการของ กปน. เนื่องจากตระหนักถึงความเดือดร้อน
ความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของประชาชนที่ไม่มีน้ำประปา
ใช้ ในปัจจุบันได้มีการจัดทำ “โครงการขยายเขตบริการให้เต็มพื้นที่
ทั่วชุมชนเมือง” เร่งขยายการให้บริการน้ำประปา เพื่อบรรเทาความ

เดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ให้บริการของ กปน. แม้ว่าจะไม่คุ้มการลงทุนก็ตาม แต่เพื่อให้ทุกคนสามารถ
เข้าถึงน้ำสะอาดอย่างทั่วถึงกัน ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม โดยเฉพาะบริเวณชายขอบรอบนอกที่เป็นพื้นที่
เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่และยังไม่มีน้ำประปาใช้ พร้อมร่วมเฉลิมฉลองโอกาสพิเศษ ครบรอบ 100 ปี
การประปาไทย ด้วยการลดค่าติดตั้งประปาใหม่ลง 10 % สำหรับมิเตอร์ขนาด 4 หุน (1/2 นิ้ว) และ 6 หุน (3/4 นิ้ว)
ตั้งแต่บัดนี้จนถึง 30 กันยายน 2559



ในด้านของการจัดเก็บค่าน้ำ สมัยก่อนนั้นจะให้พนักงานใส่ชุดสีทึบ
เดินเก็บค่าน้ำตามบ้าน แต่ได้ยกเลิกการเก็บค่าน้ำประปตามบ้านมาตั้งแต่ปี
2545 ในปัจจุบันมีพนักงานอ่านมาตรวัดน้ำตามบ้าน ด้วยเครื่อง Hand Held แล้ว
พิมพ์ใบแจ้งค่าน้ำใส่ไว้ในตู้ไปรษณีย์เท่านั้น ซึ่ง กปน. ได้ฝากเตือนภัยอยู่เป็น
ประจำให้ระมัดระวังมิฉวยชีพแอบอ้างเก็บค่าน้ำตามบ้าน นอกจากนี้ กปน. ได้เพิ่ม
ช่องทางการชำระค่าน้ำ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ โดยสามารถนำไป
แจ้งค่าน้ำประปาไปชำระที่สำนักงานประปาสาขา หรือชำระผ่านตัวแทนบริการ
รับชำระค่าน้ำ อาทิ การไฟฟ้านครหลวง ไปรษณีย์ ทีโอที เคาน์เตอร์เซอร์วิสตาม
จุดบริการต่างๆ เคาน์เตอร์ของ

ธนาคาร เป็นต้น

กิจการประปาไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก จากที่ชาวบ้านต้อง
แย่งน้ำประปากันใช้ จนในปัจจุบันแทบทุกบ้านมีน้ำประปาใช้กันถึง
ภายในบ้าน ไม่ต้องไปต่อแถวให้เมื่อย เรียกได้ว่าเปิดก๊อกที่ไหน
เมื่อไรก็มีน้ำประปาสะอาดให้ได้ใช้กันทุกที่ ยกเว้นก็แต่ปัญหา



ท่อแตกรั่วฉุกเฉินที่อาจทำให้น้ำประปาไหลอ่อน-น้ำประปาไม่ไหล ซึ่งกปน. ได้ปรับรูปแบบการแจ้งพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำประปาไม่ไหล-น้ำประปาไหลอ่อน เพื่อให้ผู้ใช้บริการทราบข้อมูลในเบื้องต้นได้อย่างทันท่วงที และสามารถตรวจสอบผ่านทางเว็บไซต์ของ กปน. www.mwa.co.th แต่ถ้าให้ดี ทุกบ้านควรมีถังใส่น้ำสำรองพอใช้สัก 4-5 ชั่วโมงไว้บ้าง เกิดท่อแตกรั่วกะทันหันจะได้ไม่เดือดร้อน เหมือนใช้รถก็ต้องมียางอะไหล่สำรองไว้เช่นกัน

กว่าจะถึงวันนี้ที่ทุกบ้านทุกชุมชนมีน้ำประปาสะอาดปลอดภัยใช้ เราชาวประปานครหลวงทุกคนตั้งใจผลิตน้ำที่สะอาดได้มาตรฐานองค์การอนามัยโลก สามารถดื่มได้อย่างปลอดภัย ส่งผ่านท่อประปาถึงทุกครัวเรือน ด้วยบริการจากใจ สะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนสมกับคำกล่าวที่ว่า “ประปาเพื่อประชาชน”



กองเผยแพร่ข่าว ฝ่ายสื่อสารองค์กร

โทร. 0 2504 0123 ต่อ 1109 , 1111 โทรสาร 0 2503 9563

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์เผยแพร่ข่าวมา ณ โอกาสนี้ด้วย